

लहना

व्यवसायिक पत्रकारिता, थौया आवश्यकता

LAHANA WEEKLY

वा:पौ

सा:गु भिंगु मरिचरिया निति
लुमंका दिसँ ।

लक्ष्मण गजाल 'चिलिंमि'
प्रोप्राइटर

लाखा छँ

LAKHA CHHEN

सोदरखुटे, वडा नं. १६, येँ, फोन नं.: ८३६०७५८

थुकि दुने

स्वनिग:या लागि छम्ह सही विवेकी त्यागी ने
ताया आवश्यकता दु
डी.आर. खड्गी -२

न्यूक्व:गु फेसबुक संस्करण
नर सागर श्रेष्ठ -३

कोरोनाया किचल्यु सन् २०२० या कासा ख्य:
प्रजित शाक्य -४

नवदुर्गा देग: - छगु विश्लेषण
प्रशान्त माली -५

नेवा:तय्त हिस्स्यानाच्चंगु छगु व्यापारिक भवन

हाकनं कायम जुइफइला पलेस्वां पुखू

लहना संवाददाता

सम्पदा भंगीगु पहिचान धका: न्ह्याम्हेसिनं धयाच्चंगु दु। सम्पदा ल्यकेमा: धयागु नीति राज्यया नं दु। तर थन गुलिखे सम्पदा न्हनेत्यनं सुनां छुं च्यूता: मत:गु जक मखु, उकियात विकासया नां बिया: भ्रमित यायत स्वयाच्चंगु अवस्था नं दु।

यैया थँबहिस्थित पलेस्वां पुखू थौकन्हय् मदय् धुं कल। विक्रमशील महाविहार भगवानबहालया श्री गरुड भगवानया नित्य पूजा यायत नील: कायमा:गु अले द्य:यात छायत पलेस्वां थ्वयमा:गु पलेस्वां पुखूया थासय् आ: छायाँ कम्प्लेक्स नांया विशाल भवन जुइधुं कल। अन पलेस्वां पुखूया नामय् ल: छफुति तर्क मदय् धुं कल। दुसा मात्र विशाल क्रिकेटया भवन।

थुगु थासय् ऐतिहासिक व धार्मिक महत्वया पलेस्वां पुखू हे कायम याय् मा:गु माग यासँ अभियन्तातय्सं विरोधया स: नं थ्वयकाच्चंगु दुसा छपुच: मनुतय्सं थुकिं अर्थतन्त्र बल्लाकीगु, स्थानीययात लजगा: बीगु आदि धया: प्रलोभन बीगु कुत: नं यानाच्चंगु दु। सम्पदा अभियन्ता भागवत नरसिंह प्रधान थुगु विषय ज्वना: सर्वोच्च अदालत हे थ्यंगु दु। आ: थ्व मुद्दा अदालतय् विचाराधीन अवस्थाय् दनि। न्हापा जिल्ला अदालत व पुनरावेदनय् जुगु मुद्दाय् अदालतं छायाँया पक्षय् फैसला यानाब्यूगु ख:सा आ: सर्वोच्च अदालतं

पलेस्वां पुखू न्हंका दय्कूगु छायाँ कम्प्लेक्स।

छायाँ कम्प्लेक्स परिसरय् विरोध प्रदर्शन यायगु यानाच्चंगु, रिपोर्टर्स क्लबय् अले व धुंका: छायाँ कम्प्लेक्स पिने हे पत्रकार सम्मलेन याना: अदालतय् विचाराधीन मुद्दाय् टिप्पणी यासँ अदालतया हे अपहेलाना या:गु द्वपं बिया: छायाँ पक्षं अभियन्ता प्रधानया विरुद्ध रिट दायर या:गु ख:।

जिल्ला व पुनरावेदनया फैसलाय् नुटी खनेदुगु धासँ मुद्दायात न्ह्य:ने यंकूगु दु। २०७३ चैत्र १० गते न्यायधिसपिं जगादिश शर्मा पौडेल व केदारप्रसाद चालिसेया संयुक्त इजलासं उगु जग्गा श्री सिंहसार्थवाहु गरुड भगवान गुथिया जुगु खँय् विवाद खनेमदु व 'मुद्दा दोहोऱ्याई हेर्ने निस्सा प्रदान गरिएको छ' धासँ मुद्दायात न्ह्याकूगु ख:।

छायाँ कम्प्लेक्सया खँय् लिपांगु प्रकरणया खँ ल्हायबलय् लिपांगु इलय् छायाँ कम्प्लेक्सया मजदुरतय्सं सम्पदा अभियन्ता भागवत नरसिंह प्रधानयात ज्यानया हे धम्की ब्यूगु खँ व:गु दु। मजदुर विरोधी ज्याखँ स्वन्हु दुने दिकेत धका: धासँ नेपाल स्वतन्त्र होटल, क्यासिनो तथा रेस्टुरेन्ट मजदुर युनियन, केन्द्रीय कमिटीया अध्यक्ष सुर्य बहादुर कुँवर

छायाँदेवी कम्प्लेक्सया मजदुरतय्सं सम्पदा अभियन्ता भागवत नरसिंह प्रधानयात ज्यानया धम्की ब्यूगु पौ।

व युनिट्रभ केन्द्रीय कमिटीया अध्यक्ष सुमन पराजुलीया नाम प्रधानयात पौ हे बियाह:गु दु। थुकिया लिसँ छम्ह मनुखं थ:त फोन हे याना: ज्यानया धम्की ब्यूगु प्रधानं कनादीगु दु। थ्व हे सन्दर्भय् थ:त मानसिक तनाव ब्यूगु व शान्तिपूर्वक म्वाय्दइगु अधिकार हनन् जुगु धासँ प्रधानं राष्ट्रिय मानवअधिकार आयोगय् उजुरी ब्यूगु दु। लिसँ वय्कलं शान्ति सुरक्षाया माग यासँ जिल्ला प्रशासन ज्याकुथिइ नं निवेदन बियादीधुं कल।

थ्वयां न्ह्य: नं न्हियान्हिथं छायाँ कम्प्लेक्स परिसरय् विरोध प्रदर्शन यायगु यानाच्चंगु, रिपोर्टर्स क्लबय् अले व धुंका: छायाँ कम्प्लेक्स पिने हे पत्रकार सम्मलेन

ल्यं ७ पेजय्

ललितपुर उद्योग वाणिज्य संघय् न्याछ्यंया नेतृत्व

ललितपुर उद्योग वाणिज्य संघया न्हूमह नाय: कथं मनोजबहादुर न्याछ्यं निर्वाचित जुगु दु। शनिबा: बहनी घोषणा या:गु मतपरिणाम कथं नाय: पदय् न्याछ्यं लिसँ अप्ठ: धइथें पदाधिकारीत नं वय्क:या हे प्यानलं त्या:गु दु। संघया ४१क्व:गु दैमुज्याया इवल्य वंगु शनिबा: न्ह्यु नेतृत्वया लागिं मतदान जुगु ख:। मतदानय् नाय:या लागिं न्याछ्यं व भरतलाल जोशी दजुइ धेधे बल्ला: जुगु ख:। निर्वाचनं वइगु स्वदैया लागिं न्याछ्यंयात संघया न्हूमह नाय: ल्य:गु ख:। संघय् नवनिर्वाचित नाय: न्याछ्यं थ्वयां न्ह्य:या कार्यकालय् महासचिव जुया: सक्रिय जुयाच्चनादीगु ख:।

अथे हे, वरिष्ठ उपाध्यक्षय् विश्वराज बज्राचार्य निर्वाचित जुगु दुसा उपाध्यक्ष उद्योगपाखे सुसन महर्जन, उपाध्यक्ष वाणिज्यपाखे जोशी प्यानलया उसन बज्राचार्य व संस्थागत उपाध्यक्षपाखे वीरेन्द्रलाल श्रेष्ठ निर्वाचित जुगु ख:। महासचिवय् रुपकमान महर्जन व कोषाध्यक्षय् स्वतन्त्र उम्मेदवारी बियादीमह भूमिनन्दन कमाचार्य निर्वाचित जुयादीगु दु।

कार्यसमिति दुजलय् उद्योगपाखे राजु महर्जन, सजना श्रेष्ठ, रमेशसिंह महर्जन, आपूलाल अवाले, मिलन महर्जन व गुणकेशरी ताम्रकार निर्वाचित जुगु दुसा वाणिज्यपाखे दुजलय्

ल्यं ७ पेजय्

Binod Maharjan
9841369552, 9808644666

बि.आर्ट्स

B. Arts

Nayabazar, Kirtipur-१७

- Banner, Flex Board
- Glow Sign Board
- Sticker Cutting / Printing
- Screen/ Rubber Print
- Self-ink/ Rubber Stamp
- PVC(ID)/ Visiting Card
- & all kinds of press works

Nayabazar, Kirtipur
4335491, b.arts4335491@hotmail.com

सम्पादकीय

थुगु दँ कोरोनामुक्त जुइमा, सकसिगु नितिं भिं जुइमा

हाकनं छकः न्हूदँ भीगु न्ह्यःने दु । स्वन्तिबलय् नेपाल सम्बतया न्हूदँ हनापिं भीसं हाकनं इस्वी संवतया न्हूदँ २०२१ यात लसकुस यानाच्चना । साँस्कृतिक ल्याखं ला थुगु न्हूदँलिसे भीगु छुं कालबिल मडु । इस्वीया पात्रो स्वयाः भी छु नं ज्या याय्म्वाः । अथेसां थुगुसी धाःसा न्हूदँ सन् २०२१ नं भीगु सरोकार, भीगु च्यूताःया विषय जुयाच्चंगु दु । भीगु जक मखु, मुक्कं हलिया च्यूताःया विषय जुयाच्चंगु दु ।

सन् २०१९ या अन्त्यपाखे चाइनाया उहान शहरं कोरोनाभाईरस पिहांवल । उबले ला मेमेगु देशं खास हे छुं च्यूताः मतः । तर जब थवं विश्व महामारीया रुप काल, सकलसिनं महामारीया दुःख सीमाल । सन् २०१९ य् चाइनां शुरु जूगु महामारीं सन् २०२० मुक्कं दँयात ला मास्कमय हे यानाबिल । मुक्कं हलिं हे मास्क तयाः जुइमाल । थुगु महामारीं गबलें मुक्ति चूलाइ धकाः सकलें वाथावाथा कँक हे सन् २०२० क्वचायावन । सन् २०२० क्वचालकि थुगु संक्रमण नं म्हवः जुयावनी ला धकाः धयाच्चँच्चं २०२० या अन्त्यपाखे वयाः धाःसा बेलायतय् न्हूगु प्रकारया भाईरस खनेदयावःबलय् सकलें हाकनं छकः ग्याय्माल । आः वयाः सन् २०२१ भीगु नितिं सुखदायी जुइ कि दुःखदायी हे जुइ धइगु अन्यालया अवस्था जूगु दु ।

अथेखःसां सन् २०२१ लिसें छुं आशाया जः धाःसा दयाच्चंगु दु । न्हूगु प्रकारया भाईरसलिसें थीथी देशं भ्याक्सिन नं पिकाःगु दु । थव बांलाःगु पक्ष खः । अथेजुगुलिं २०२१ सुखदायी हे जुइला धइगु आशा याय्थाय् नं ब्युगु दु । विश्वया थीथी देशय् धमाधम भ्याक्सिन बीगु शुरु जुइधुंकल । छन्हु नेपाःया नं पाः ला वइ । तर गबले धइगु न्ह्यसः नं दनि । मेमेगु देशय् थें थन भ्याक्सिन सहज रुपं उपलब्ध जुइगु खँय् सकस्यां आशंका हे दु । भ्याक्सिन वइगु गबले, भीत बीगु गबले धइगु सकसिगु हे न्ह्यसः खः । तर आशावादी जुइ, याकनं हे बांलाःगु लिच्चः भीगु न्ह्यःने दइ धकाः आशा याय् । तर उबलेतक्क सकलें सतर्क जुयाः ज्याखँ न्ह्याकाच्चने । आः वयाः ला हाकनं लकडाउन यानाः छँय् च्वनेगु स्थिती नं मदय्धुंकल । सतर्क जुयाः, आवश्यक स्वास्थ्य सुरक्षाया उपाय नालाः न्ह्याःवनाच्चने । सन् २०२१ सकसिगु नितिं भिं जुइमा, सकल विश्वयात बांलाय्मा, भिन्तुना ।

त्वमिपित्त इनाप

लहना वाःपतिइ लेख, रचना, रिपोर्ट व समाचार छ्वयादीफइ । छिकापिसं छ्वयादीगुयात थुगु वाःपतिइ थाय् बियाच्चना । पिदंगु च्वसुयात उचित पारिश्रमिक बीगु नं सुचं बियाच्चना ।

लहना वाःपौ

भोछें, यँ

lahana.news@gmail.com

स्वनिगःया लागिं छम्ह सही विवेकी त्यागी नेताया आवश्यकता दु

दार्जिलिङ व स्वनिगःया अवस्था आपाः हे मिले जुयाच्चंगु दु । स्वनिगःया नेवाः जातिया दथुइ फुट हयगु लागिं सरकारपाखें खुब चलखेल जुयाच्चंगु दु । थव हे कारणं यानाः स्वनिगःया लागिं नं छम्ह सही, विवेकी व त्यागी नेताया आवश्यकता दु ।

डी.आर. रवङ्गी

वास्तव्य स्वनिगःवासी नेवाःत व नेवाः नेतापिने वयाच्चँपिं खस ब्रम्हूतयुके स्वयां नं अप्वः बुद्धिमान, विवेकी व चलाख जुइमाःगु खः । थव नं प्रकृतीया नियम खः, छु जाती वा समूह बुद्धिमान, विवेकी व चलाख जुइ, व जाति वा समूह मेमेगु सिदासादा जाति वा समूहतय् अधिनय् तय् सफल जुइ । अर्थात चलाख जातितय्सं सिदासादा जातितय् उपयोग यानाः थःगु स्वार्थ पूर्ति यानाच्चनी । गथे खस ब्रम्हूतयुसं स्वनिगःया नेवाः जातितय् उपयोग यानाः थःगु स्वार्थ पूरा यानाच्चंगु दु । अथे धयागु नेवाःतय् उपयोग यानाः सत्ताय् च्वनाः मोजमस्ती यानाच्चंगु दु । तर अपशोच, स्वनिगःया नेवाःत राजधानि च्वनाच्चँपिं जातितय्सं विश्वया घटनाक्रमपाखें शिक्षा कयाः थः शक्तिशाली जुइगु लागिं रणनीतिया खेल भिहेतेमाःगु खः । अभ ला विश्वया शक्तिशाली देय्या राजनीति, आर्थिकया नापनाप मेमेगु क्षेत्रपाखें नं शिक्षा कयाः भनभन शक्तिशाली जुयावने फय्केमाःगु खः । तर थुकिया अःखः, स्वनिगलय् च्वनाच्चँपिं नेवाःतय्गु हालत भनभन खराब जुजु वनाच्चंगु दु । राजनीतिशास्त्रय् थथे नं धयातःगु दु, 'छु नं जातित छपँ जुइफःसा जक व जाति शक्तिशाली जुयाच्चनी, छु नं जातित छपँ जुइमफुत धाःसा व जातित कमजोर जुजु वनीगु स्वाभाविक खः ।' थव धापू स्वनिगःया नेवाःतय्गु सवाल्य नं पाय्छि जुयाच्चंगु दु । छायाःधाःसा छपँ जुइमफयाः हे नेवाःतय्गु अवस्था भनभन स्यना वनाच्चंगु दु ।

मंसिर २३ गतेया लहना पत्रिकाय् जिगु लेखमार्फत दार्जिलिङया आन्दोलनया असफलताबारे छुं भचा जक उल्लेख यानागु खः । पाठक पासापिन्सं दार्जिलिङया राजनीतिक घटनाक्रमबारे अप्वः खँ सीकेमाल धकाः इनाप याःगुलिं थव लेखमार्फत हाकनं जिं दार्जिलिङया राजनीतिक घटनाक्रमबारे अप्वः उल्लेख याय्गु कोशिस याय् । सन् १९८० या दशकय् दार्जिलिङया बिस्कं राज्य अर्थात पश्चिम बंगालपाखें अलग्ग राज्यया लागिं तःधंगु संघर्ष शुरु जुल । संघर्षया नेतृत्व सुभाष घिसिङ यात । संघर्षया नेतृत्व कासें घिसिङ गोर्खाल्यान्डया नाम बिस्कं राज्यया अधिकार काय्गु प्रतिज्ञा यात । व इलय् सारा दार्जिलिङबासी सुभाष घिसिङयात साथ बियाः आन्दोलन अति चर्को यानावन । दार्जिलिङया अत्याधिक जनता नेपालमूलाया वासी वसोवास यानाच्चंगु जिल्ला खः । पश्चिम बंगाल अन्तर्गत लानाच्चंगु दार्जिलिङया वासीतय् राज्य

सरकार न्ह्याबले नं साम, दाम, दण्ड, भेदया नीति ज्वनाः दमन यानाच्चंगु कारणं बंगाल सरकारपाखें बायाः बिस्कं राज्य दय्केगु दार्जिलिङवासीया चाहना खः । ८० या दशकय् सुभाष घिसिङया पार्टी गोरखा राष्ट्रिय मुक्ति मोर्चायात विश्वास यानाः सारा दार्जिलिङबासी आन्दोलन यात । चर्को संघर्ष यानाः पश्चिम बंगालपाखें बायावनाः दार्जिलिङयात बिस्कं राज्यया अधिकार काय्गु दार्जिलिङया जनताया लक्ष्य खः । ८० या दशकय् नं दार्जिलिङवासीतय्सं नं आशा भरोसा याःगु खः । सुभाष घिसिङया नेतृत्वय् दार्जिलिङयात नं केन्द्र सरकार बिस्कं राज्यया अधिकार बीफु धकाः तःधंगु आशा याःगु खः । थव हे कारणं यानाः आन्दोलन सशक्त रुपं न्ह्यानाच्चंगु इलय् बंगाल सरकार भुके जुयाः सुभाष घिसिङनाप वार्ता याय्त बाध्य जुल ।

गोर्खाल्यान्ड राज्य प्राप्त यानां त्वःतेगु धकाः विमल गुरुङ न्ह्यःने वल । विमल गुरुङ गोर्खाल्यान्ड राज्यया मागयात सफल याय्मफुत धाःसा जिं जितः तुं गोलिं कय् काः सीगु जुइ धकाः कसम तक नल । हाकनं दार्जिलिङया जनता विमल गुरुङयात विश्वास यानाः सारा जनता सडकय् कुहां वयाः सडक आन्दोलन शुरु जुल । थव आन्दोलनपाखें गोर्खाल्यान्ड राज्यया माग पूरा यानां त्वःतेगु धकाः जनता अठोट यानाः जीवन मरणया संघर्ष यात । तर बंगाल सरकारं छु लोभ क्यन जुइ, वार्ता याय्त सहमत जुल । दिल्ली सरकार, बंगाल सरकार व विमल गुरुङया पार्टी दथुइ सहलह जुल । सहलहपाखें गोर्खाल्यान्ड टेरिटोरियल एडमिनिस्ट्रेसन (जिटिए) बीगु धकाः बंगाल सरकारं घोषणा यात । विमल गुरुङ सहमत यात । थवया अर्थ छु

वश्वया शक्तिशाली देय्या राजनीति, आर्थिकया नापनाप मेमेगु क्षेत्रपाखें नं शिक्षा कयाः भनभन शक्तिशाली जुयावने फय्केमाःगु खः । तर थुकिया अःखः, स्वनिगलय् च्वनाच्चँपिं नेवाःतय्गु हालत भनभन खराब जुजु वनाच्चंगु दु ।

केन्द्र सरकार दिल्लीया प्रतिनिधि, बंगाल सरकारया प्रतिनिधि व सुभाष घिसिङया पार्टी च्वनाः वार्ता जुल । वार्तापाखें छु सहमत जुल धाःसा बंगाल सरकारपाखें दार्जिलिङ गोरखा पार्वतीय परिषदया नाम स्वायत्तता बियाः दार्जिलिङया विकासया ज्याया अधिकार घिसिङयात बीगु धकाः वचन बिल । बंगाल सरकारया वचनया भरय् आन्दोलनयात घिसिङ अन्त यानाबिल । लिपा पश्चिम बंगालया सरकारं छु नीतिया खेल भिहेतल धाःसा विकासया लागिं धकाः कोष, साधन, संस्था प्रशासनिक स्वायत्तताया नियम कानून फुक्कया अधिकार बंगाल सरकारं तुं कयाः सुभाष घिसिङयात जोकर फाल्तु दय्काबीगु ज्या यात । दार्जिलिङया जनता निराश जुल । कारण बंगाल सरकारया उत्पीडनया मारय् च्वनेत हाकनं बाध्य जुइमाल । सुभाष घिसिङयात दार्जिलिङया जनतां धोखेबाज, दलाल धकाः आरोप बियाः धिक्कारे यात । सुभाष घिसिङ नं लाज शर्मन यानाः दार्जिलिङ त्वःताःवनेत बाध्य जुइमाल ।

हाकनं करीब निगू दशक लिपा धाःसा राज्य सरकारं छुं भचा धेबाया लोभ क्यनेसातके मुख्य माग गोर्खाल्यान्डयात फासाफुसु याय्गु ज्या यानाः जनतायात मुख् दय्केगु, धोका बीगु ज्या यात । बंगाल सरकारया रणनीति सफल जुल । अथे धयागु, छेके विमल गुरुङया पार्टीयात नं तहस नहस याय्त सफल जुलसा मेखे दार्जिलिङ जनतायात नं निरन्तर रुपं शोषण दमन यानाच्चनेत नं सफल जुल । अभ बंगाल सरकारं मेगु छगू रणनीतिया खेल भिहेतेगु ज्या यात । तामाड, राई, शेर्पा, गुरुङ, क्षेत्री फुक्क जातिया विकास बोर्ड गठन यानाः धेवा भचा भचा इनाबीगु ज्या यानाः छगू जातिं मेगु जातियात घृणा याकेगु ज्या याय्त नं सफल जुयाच्चंगु दु । थव रणनीतिया अर्थ खः गोर्खाल्यान्ड राज्यया माग सदाया नितिं अन्त याय्गु ।

दार्जिलिङ व स्वनिगःया अवस्था आपाः हे मिले जुयाच्चंगु दु । स्वनिगःया नेवाः जातिया दथुइ फुट हयगु लागिं सरकारपाखें खुब चलखेल जुयाच्चंगु दु । थव हे कारणं यानाः स्वनिगःया लागिं नं छम्ह सही, विवेकी व त्यागी नेताया आवश्यकता दु ।

वहयक्वःगु फेसबुक संस्करण

महर्जनया प्रतिकात्मक बाखनय तप्यंक हे कःसिइ बखुं व क्वःया प्रसंग क्यनाः छगू जक घटना व छगू जक सन्देश बीगु चिबाखंया उदेश्य पूर्वंगु खनेमदु व मर्निङ वाक व च्या पसलय् चुरोट त्वनेमज्युगु सरकारया उजं, हितिइ लः मवइगु समस्याया खं यानाः छपु बाखनं यक्व सन्देश ब्यूगु थें ताया, गुगु चिबाखंया लागाय् दुने मलाः ।

नर सागर श्रेष्ठ

सः छगू फरक अभिव्यक्तिया न्हयक्वःगु फेसबुक संस्करणय् निम्ह स्वनिगः दुनेयापिं व छम्ह अमेरिकाया मेरिल्याण्डय् च्वम्ह बाखं च्वमिपनिपाखें न्हापालिपा थें न्यापु न्यापु यानाः भिन्ऱ्यापु चिबाखंत ब्वनेगु ज्या जुल । लक्ष्मी कुमार महर्जन व पुष तुलाधर स्वनिगया बाखं च्वमिपिं जुल सा कृष्णदास जोशी अमेरिकाय् च्वम्ह नेवा बाखं च्वमि जुल । जोशीजु व तुलाधरजुं कोरोनाया प्रभावयात थी थी कथं ब्वयादीगु खनेदत सा महर्जनजुं बाखंत पूर्वक नेवाः समाज दुने हे जक केन्द्रित याःगु खनेदत । तुलाधर व महर्जनया अप्वः धइथें बाखंतयसं चिबाखंया लाग्ना हाचंगाःगु खनेदुसा जोशीजुया बाखंत चिबाखंया लाग्ना दुने हे लाःगु खनेदु । स्वम्ह बाखंमितयसं प्रतिकात्मक बाखंत ब्वयादीगु व नेवाः समाजया चित्रण जक मखु उकियात सेल्लाकक ध्याचू नं च्वकादीगु ताय् का । शुगुसी थ्व ज्याइवः निदैं फुनाः स्वदैं क्यन । जोशीजुया न्यापु बाखंमध्ये स्वपु बाखंत कोरोनालिसे स्वापु दुगु जुल । मसि फूगु च्वसा , ल्वःमंगु तुतां व पंजः छयं नांयागु बाखंत थ्व इवल्य लाःगु बाखंत जुल । न्हापांगु बाखनय् कोरोना संक्रमण पनेत सरकारं लकडाउन याःगु व छम्ह च्वमिया छुं च्वयगु मतिइ तयाः च्वसु माःजुबलय् फुक्कं च्वसुइ मसि सिधःगु व छम्ह छैय् लिक्क च्वम्ह मनुयाके च्वसु कयाः च्वय् धकाः स्वःबलय् थःके न्हापा न्हयपुइ दयावःगु मति फुक्कं ल्वःमनावंगु धकाः कोरोना साहित्य श्रृजनाय् लाःगु प्रभाव क्यनेत स्वःगु थें ताया । ल्वःमंगु तुता नांयागु बाखनय् छम्ह कोरोना कःम्ह बुरां सरकारी अस्पतालया अवस्थां यानां थःगु ज्यान पायमाःगु कारुणिक अवस्था ब्वयादीगु खना । ल्वचं कःपिन्त वासः यायगु ज्यायसमेत गुलितक्क चरम लापरवाही जू धकाः थ्व बाखंया मू पात्र चुनाबय् ग्वाहालि यानाम्हा सांसद पासायात निकः फोन यानाः नं ग्वाहालि काय् मफुसैलि लिपा मेसेज छ्वय् माःगु व उलि यानाः नं थम्ह वासः याकेमफूगु विवशता क्यनाः बाखंयात उत्कर्षय् थ्यंकेगु ज्या बाखनं यानातःगु खना । स्वपुगु बाखनय् डाक्टर म्हाय्यात डाक्टर जिलाजनाप इहिपा यानाः अमेरिका छ्वयाः थःपिं नं अमेरिकाय्

वनेदयाः लय्ताःपिं हरिशंकर व चिरिमांया अमेरिकाय् नं कोरोनाया प्रभाव खनाः म्हाइपुका च्वनेमाःगु यथार्थता व विवशता क्यनादीगु दु । सांस्कृतिक बिबिधतां यानाः जक मखु, कोरोनां यानाः डाक्टरत छखे ला लिमलाःगु व मेगु इपिं नं आइसोलेसनय् च्वनेमाःगु कारणं यानाः हरिशंकर व चिरिमांया अमेरिकाय् वनाः नं म्हाय्या जिलाजं व छयनाप च्वनाः उखेथुखे चाःहिला न्हयइपुके मखंगु बेदना ब्वयातःगु खना । तुलाधरजुया सुमन व सुनिता पात्र दय् काः कोरोनायात हे कयाः च्वयादीगु बाखंतसकं हे मार्मिक र ट्राजिक एण्डड खना । थ्वयात थ्वयां न्हयः नरेशवीर शाक्यं च्वयादीगु 'जिगु म्हाय्या' नांयागु चिबाखं लिसे लनेबहःजू । शाक्यजुं अस्पतालया रिपोर्टय् जगु लापरवाही क्यनादीगु दु । तुलाधरजुं बिदेशं लिहावःपिन्त अनिवार्य क्वारन्टाइनय् तयगु व्यवस्था, छम्ह मन्थलीइ च्वम्ह मिसां थः बैदेशिक रोजगारय् बंभ भाःतया छ्वाः कोरोनां यानाः स्वयमखंगु दृश्य बालाकक ब्वयादीगु ताय्का । थ्व बाखनं नेपालयागु बैदेशिक रोजगारया नं छुं छुं । खँ न्हयथनेत स्वःगु ताया । जोशीजुया दक्खिसिबे लिपायागु बाखं 'खँ सःम्ह पाक' यात मार्क ट्वेनया न्यागुगु उपहार नांयागु बाखं थें यक्व चीहाकलं निबन्धात्मक शैलीं च्वयादीगु ताया । स्वम्ह बाखंमितयसं च्वय् धयाथें प्रतिकात्मक बाखंत च्वयादीगु ताया । तुलाधरजुया सौम्या नांयागु बाखनय् जंगलया सिमा व यचूगु लः दुगु पुखू ब्याख्या यानाः अन दुगु पुखू व सिमायात खँलाबल्हा याकाः लिपा सिमा पुखुली कुतुं वना सित धकाः छगू सन्देश बीत स्वःगु खना धासा महर्जनजुं कःसी जाकि नः वइपिं बखुंत थः थः ल्वाइगु व लिपा अन क्वखं याउंके नः वइगु धकाः स्वनिगःया नेवाःतयगु अवस्था ब्वयत स्वःगु खना । जोशीजुया छम्ह असन्तोषी ब्यांचाया बाखं नं स्वनिगलय् च्वपिं नेवाःत स्वनिगलं पिहां वनाः मेमेगु देशय् थ्यंकाः नं सुखानुभित काय्मफूगु व अःखः थःगु अस्तित्व तंकाच्वंगु यथार्थयात उलाःदीगु खना । थ्व प्रतिकात्मकता नेवाः जातीइ जक मखु मेमेगु जातयापिं मनूतयगु हकय् नं लागू जुइगु ताया । नेपालभाषाय् नं मनु जक मखु पशुपंक्षी सिमा व पुखुयात नं पात्र दय् काः बाखं च्वयगु ज्यायात शुगुसीयागु संस्करणं निरन्तरता ब्यूगु धाय्माः । तुलाधर व महर्जनया मेगु बाखंत नेवाः समाज दुने चाःचाःह्यगु खनेदु । सुबि, बिद्या, ज्ञानदेवी व प्रिती पात्रत तयाः च्वयादीगु बाखनय् तुलाधरजुं थौकन्हय्या न्हूगु पुस्तां पुलांगु पुस्तायात याय्माःगु दायित्व पूमवकुसे थःपिंजिल्लाया वनेमाल धकांमांयात ब्रुद्धाश्रमय् तःगु मार्मिक घटना ब्वयादीगु व छय् व अजिया आत्मियता क्यनादीगु दु । अथे हे महर्जनजुं

अस्पतालया बेडय् च्वम्ह छम्ह बुरी जिगु ल्वय् भौतिक शरीरयागु मखु जिगु ल्वय मनया खः व जिगु छय्पिंलिसे छकः मिहेते दुसा जिगु ल्वय अथेहे तनी धकाः नर्सयात धयाः थ काय्भौयात टेलिफोनय् खँ ल्हाकाब्यु धकाः गुगु इनाप याइव नर्स खँ ल्हाकेगु कुतः नं याइ । थुकिं तुलाधरजुं बिबादीगु सन्देश व महर्जनजुं बिबादीगु सन्देश छगू हे खः । पात्र, घटना व परिबेश जक पाः । थ्व बिषयस यक्व बाखंमितयसं थःथःगु तालं बाखं च्वःगु दु व तुलाधर व महर्जनपिन्सं थुकियात न्हयःने यंकुगु धाय्माः । निपु पौ छुपु बाखं नांयागु बाखनय् तुलाधरजुं कामकाजी कलाःभाःतया दथुइ जीवना उत्तरीद्धय् गथे मिसअण्डरस्टण्डिङ पिज्वय्ः धकाः बांलाःगु पौ च्वयगु स्टायालं बांलाकक क्यनादीगु दु । थ्व बाखं निम्न मध्यमस्तर परिवारया बाखं धाःसां छुं पाइ थें मताया । अयसां थ्व बाखनय् थें निम्हेसिया दथुइ जगु मिसअण्डरस्टण्डिङ थुलि याउंके पौ च्वयाः सिधइ धइगु खँय् बाखं ब्वंमि व न्यानामिपिन्त बिश्वास याके फइमखु । श्राद्ध वा श्रद्धा नांयागु बाखनय् छम्ह खुं वांछयाथकगु धनं हर्षवीरं सम्पन्नताया स्वाहाने गय्फुगु व वया लुमन्तिइ हे दैपतिक श्राद्ध याय्गु व वयात हर्षवीर सी धुंका नं काय् पिन्सं याना वयाच्वंगु धकाः छगू ऐतिहासिक घटनायात आधार दय्काः बाखं ब्वयादीगु दु, गुगु थौकन्हय्या समाजयात वा पुस्तायात उलि पचय् जुइ फइ थें मताया । तुलाधरजुं छुपु बाखनय् स्वंगुगु लिंगया खँ नं न्हयथनादीगु दु, गुगु चिबाखनय् न्हापालाकक प्रमिला शाक्यजुं न्हयथनादीगु खः । महर्जनया बाखंत घटना प्रधान बाखंया रूपय् काय्माःगु ताया । यातना नांयागु बाखनय् गाडी ध्याचलय् फसय् जगु व उकी ल्यूने वःगु गाडी न्हयःने वनेमफयाः जाम जूथाय् गुलिस्यां वा पीगु धकाः सा गुलिस्यां ल्याय्महतयसं जक गाडी चीकेफइ धकाः थीथी पात्रत ब्वयादीगु खना । चिकं फूगु इताः नांयागु बाखनय् स्वास्थ्य लागाय् नीजीकरण जुसैलि छगू निम्न परिवारं

म्वायत याःगु संघर्ष छखे क्यनातःगु दुसा मेखे छम्ह भाःतं थः कलाःयात जैलास्यै दान बिबाः जीवन बचे यानातःगु मार्मिक घटना न्हयब्वयादीगु दु । छम्ह नां जाःम्ह सामाजिक कार्यकर्ता सीबलय् सिथंयके न्हयःयागु ब्याख्या छुपु बाखनय् खनेदु । ससःबौ वा ससःमां मदइबलय् जिलाजपिन्सं सीम्ह कुबिइमाःगु चलन नं थ्व बाखनय् उलादीगु खना । थ्व संभवत बाखंमियात स्थानीय संस्कृतियागु प्रभावया रूपय् काय्माःगु थें ताया । महर्जन व जोशीया बाखंतयके थौकन्हय् सूचना प्रबिधिं हःगु ट्यूपालं नेवाः समाजय् हःगु ट्यूपालं व भुमण्डलीकरण अले आर्थिक उदारीकरणं हःगु प्रभाव, स्वनिगलय् जूगु शहरीकरणं यानाः नेवाःतयसं सामना यानाच्वंगु समस्या व असमावेशी राजनीतिया लिचःयात दुवालेगु कुतः जगु खनेमदु । महर्जनया बाखंत पूर्वक नेवाः समाज दुने हे केन्द्रित जगु खनेदुसा जोशीजुया बाखनय् बिदेशय् च्वपिं नेवाःत व स्वनिगलय् च्वपिं नेवाःतयगु जीवना अनुभव ल्वाकज्याःगु खनेदु । स्वम्ह बाखंमिमध्ये तुलाधरजुया बाखनय् सूचना प्रबिधि व भुमण्डलीकरणया छाप खनेदुगु ताया । महर्जनया प्रतिकात्मक बाखनय् तप्यंक हे कःसिइ बखुं व क्वःया प्रसंग क्यनाः छगू जक घटना व छगू जक सन्देश बीगु चिबाखंया उदेश्य पूर्वंगु खनेमदु व मर्निङ वाक व च्या पसलय् चुरोट त्वनेमज्युगु सरकारया उजं, हितिइ लः मवइगु समस्याया खं यानाः छुपु बाखनं यक्व सन्देश ब्यूगु थें ताया, गुगु चिबाखंया लागाय् दुने मलाः । अथे हे, तुलाधरजुया निपु पौ व छुपु बाखं नांयागु बाखनय् दंवेने धुंकाः कलाःभाःतया स्वापूया खिपः गुकथं छ्वासुयावनी धकाः क्यनातःगु खः । उकी छगू हे पौपाखें बाखनं धाय्माःगु खँ धाःगु थें ताया । अथे हे छय् व अजिया दुनेयागु मतिना व पुलांगु पुस्तां न्हूगु पुस्तायात मस्वय्गु नैतिक पतनया खँ नं छुपु बाखने

क्यनेत स्वःगुलिं चिबाखंया लाग्ना हाचंगाःगु खनेदु । तुलाधर व जोशीजुया भाषा शैली साहित्यिक खने दुसा महर्जनया भाषा शैली न्हिन्हं ल्हायगु बोलचालया भाय् हे अप्वः खनेदु । तुलाधरजुया सन्नास व निपु पौ व छुपु हे बाखनं सन्तुलित च्वसुया प्रमाण क्यसा जोशीजुया मसि फूगु च्वसा व खँ मसःम्ह पाकःयात नं सन्तुलित च्वसुया रूपय् काय्माः । शुगुसीया समीक्षाय् निता खँ न्हयःने तय् त्यना । न्हापांगु खँ खः, बाखंमितयसं थःत पत्रकार, अर्थशास्त्री व इतिहासकार स्वयां च्वय् तय्माःगु थें ताया । गथे छुपु बांलाःगु व नुगलय् थीगु म्ये न्ह्याक्व न्यसां मगाः व पुलां जुइमखु, अथे हे बाखं च्वमिपिन्सं थःगु बाखं उकथं हे च्वय् फय्केगु वा कने फय्केमाःगुलिइ न्हापा धयाथें मि पना च्वम्ह बुरी नं व बाखं न्यनेत मि पनेगु त्वःतीगु, मिहाता च्वम्ह मचां कासा हे त्वःतीगु व न्यासी वनाच्वम्ह ल्याय् म्हा ल्यासेत नं दिनाः उकियात न्यनेत प्यतुइत वय्माः (एफएच फ्रिटचार्टया धापू) । नांजाःपिं बाखंमितयगु बाखनय् थज्याःगु हे बिशेषतां यानां आःतकक ल्यानाच्वंगु खः । थुकिया लागिं बाखंमि पात्र ब्वय्बलय् घटना न्हयथनेबलय् व घटना व पात्रया दथुइ स्वापू तय्बलय् अले थम्हं छुनागु बाखंया नांयागु सार्थकता मालेगु कुतः याय्माः, गुगु अःपूगु ज्या जक मखसं तसकं हे शिल्प व कलाया माग याइगु ज्या खः । थ्व कलां हे बाखंमियात पत्रकार, अर्थशास्त्री व इतिहासकार स्वयां च्वय् तइ । मेता खँ खः, सूचना प्रबिधिं हःगु ट्यूपालं यानाः थौकन्हय् न्हापायागु थें ताःहाकय्क बाखं व प्याखं व च्वखँयात चीहाकलं च्वय् माःगु बाध्यता भीगु न्हयःने वल । थुकियात चिबाखं च्वमिपिन्सं नं आत्मसात याय् हे माः । अयजुगुलिं छगू घटना व छगू सन्देशय् हे चिबाखंयात सिमित याय्त चिबाखं च्वमिपिन्स थःगु ध्यान केन्द्रित याय् हे माः । स्तरीय साहित्य श्रृजना मजुइकं भाय् थहां वइमखु धइगु खँ बिश्व साहित्य प्रमाणित याय्थुकल ।

स्वस्थ पत्रकारिताको विकास स्वतन्त्र र हक

अधिकारको जगेर्ना, राष्ट्रिय सर्वमान्य प्रचलन र मान्यतालाई समायोजन गर्दै अगाडि बढ्नु आजको अपरिहार्य आवश्यकता हो ।

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग

कोरोनाया किचलय् सन् २०२० या कासा ख्यः

महान् फुटबलर म्याराडोनाया ६० दैय् निधन जुगु खः । म्याराडोनाया निधनं विश्व हे शोकाकुल जुल । आःतकक नं करोडौ फुटबलप्रेमी त म्याराडोनाया जादुमय फुटबलया नशाय् डुबेजुया च्वंगु दु । थ्वः सम्भना याकन मेटेजुङ्ग छोट मदु ।

प्रजित शाक्य

सन् २०२० या मेगु लुमके माःगु घटनातया खं ल्हायगु खःसा नर्वेया चेस स्टार म्यागनस कार्लसनं १११ कासातक अपराजित जुयाः विश्व कीर्तिमान दय्कल । युगान्दाया जोसुआ चेटेगेइ नं दस हजार मिटर दौडय् विश्व कीर्तिमान कायम यात । कोरोनाया प्रकोप अप्पयावलिसे विश्व एथलेटिक्स इन्डोर च्याम्पिन्सीप, कोपा अमेरिका, युरो च्याम्पियन्सीप थज्याःगु धेंधें बल्लाः स्थगित जुल । कोरोनाया हे बहानाय् विश्व फुटबलया दक्कलय् प्रतिष्ठित अवार्ड बालन डि ओर आयोजना जुइमफुत ।

कोरोना भाइरस मुककं हलिंयात आक्रान्त याःगु दै सन् २०२० य कासा गतिविधि नं ठप हे जुल । अफ फुटबल कासाया महान् कासामि डिणो म्याराडोना व बास्केटबलया व हे स्तरया कासामि कोबे ब्रायन्त्या मृत्युं नं थुगु दै कासा ख्यःया नितिं अफ पिडादायी जुल । सन् २०२० या न्हापांगु महिनाय् हेलिकप्टर दुर्घटनाय् बास्केटबलया लिजेन्ड ब्रायन्ट मदुगु अकल्पनीय बुखें वल । अथेहे कोरोनाया किचलय् लाःगु दै क्वचाय् हे त्यकाः म्याराडोनाया नं हृदयघातया हुनिं निधन जुल ।

सन् २०२० यात कष्टकारी दै कथं हे लुमकेमाःगु जूगु दु । अथेसां थुगु दैय् हलिंया कासा ख्यलय् छुं भचा लुमकेबहःगु कासा गतिविधि नं जूगु दु । कोरोना महामारी निराशा याःगु हलिंयात कासा ख्यलं इलय्बयलय् खुशी बिचाः दुःखया वासः नं जुयाविल । सन् २०२० य थथे हे उल्लेख याय्बहजुगु गतिविधियात लिफः स्वयगु जुइ ।

ओलिम्पिक स्थगित

कोभिड १९ महामारी यांनाः न्हापांगु खुसी हलिंया हे दक्कले तःधंगु खेल मेला ओलिम्पिक स्थगित जुल । अन्तर्राष्ट्रीय ओलिम्पिक काउन्सिल (आइओसी) दच्छ लिपा जक ओलिम्पिक यायगु क्वःछित । हरेक प्यदै लिपा जुइगु ओलिम्पिक आः न्यादै लिपा जक ग्वसा ग्वइ । ग्रीसया एथेन्सय् सन् १८९६ य न्हापांगु खुसी ओलिम्पिक आयोजना लिपा आःतकक विश्वयुद्ध बाहेक मेगु हुनिं रद जूगु इतिहास मडुनि । न्हापांगु विश्वयुद्धया हुनिं सन् १९१६ य बर्लिन ओलिम्पिक व निगुगु विश्वयुद्ध यांनाः टोकियो शहरय् हे जुइगु ओलिम्पिक रद जूगु खः । निगुगु विश्वयुद्धया हुनिं सापोरो शहरं ग्वसा ग्वय्त्यगु हिउँदै ओलिम्पिक व सन् १९४४ य जुइगु लन्डन ओलिम्पिक नं मजुल । व हे हुनिं कार्टिना डि एमपेजो हिउँदै ओलिम्पिक जुइमफुत । वयां लिपाया ओलिम्पिकया स्वंगू संस्करणय् छू निगु राष्ट्र बहिष्कार याःगु इतिहास नं दु । सन् १९७६ य मोन्ट्रियल ओलिम्पिक, सन् १९८० या मस्को ओलिम्पिक व सन् १९८४ या लस

एन्जल्स ओलिम्पिक राजनीतिक हुनिं छुं राष्ट्रा बहिष्कारय् लाःगु खः । अथेखःसां थ्व स्वंगुलि हे ओलिम्पिक मद्धू । अथेहे सन् २००४ य एथेन्स ओलिम्पिक नं सासं भाइरसं यांना प्रभावित जुगु खः । सन् २०१६ या रियो ओलिम्पिकसययात नं पतिं पुंकीगु जिजा भाइरसं तनाव ब्यगु खः । तर थ्व निगु ओलिम्पिक नं बांलाकक हे सञ्चालन जुल । थुगुसी जापानं न ओलिम्पिक यांनां त्वःते धकाः जिद्दि याःगु खः । अथेखःसां कोरोनाया महामारी जापानं थःगु हठ त्वःतेमाल । आः टोकियो ओलिम्पिक सन् २०२१ य जुइगु क्वजिधुंकल ।

म्याराडोना व ब्रायन्ट मदुगु दै

अथेला सन् २०२० य यक्व हे कासा ख्यःया व्यक्तित्वपि मन्त । लिभरपुलया पूर्व प्रशिक्षक गेरार्ड हाउलिगर (७३ दै), अमेरिकाया ओलिम्पिक डिक्थालन च्याम्पियन राफर जोन्सन (८६ दै), सेनेगलया लिजेन्ड फुटबलर (४२ दै), इटालीया स्वीमरत फाबियो लोम्बिनी व जियोली रोसेटी (प्लेन दुर्घटनाय्), सन् १९५६ य मेलेवर्न ओलिम्पिकय् स्वंगु गोल्ड मेडल त्याकुम्ह अमेरिकाया बबी मोरो (८४ दै), रियल म्याड्रिडया पूर्व नायः लोरेन्जो सान्ज, पोर्चुगलया मोटारसाइक्लिस्ट पाउलो गोन्कालभेस (४० दै बलय् डाकर च्यालीइ ब्वति कायगु इवलय् दुर्घटनाय् लाःगु) संसार त्वःतावन । उपिमध्ये अप्पः धइथें कोरोना भाइरसया शिकार जुगु खः । अथेखःसां सन् २०२० यात म्याराडोना व ब्रायन्ट मदुगु दै कथं हे लुमकी धाःसां पाइमखु ।

महान् फुटबलर म्याराडोनाया ६० दैय् निधन जुगु खः । वय्कःया न्हयपुइ हि कुंगुलिइ सफल शल्यक्रिया जूगु खःसां वय्कःया जीवन वयां लिपा ताःहाकः मजुल ।

म्याराडोनाया निधनं विश्व हे शोकाकुल जुल । आःतकक नं करोडौ फुटबलप्रेमीत म्याराडोनाया जादुमय फुटबलया नशाय् डुबे जुयाच्वंगु दु । थ्व लुमन्ति याकनं हुयावनीगु खने नं मदु । ब्रायन्त्या मृत्यु धाःसा अकल्पनीय तरिका जुल । प्लेन दुर्घटनाय् कोबेजक मखु वय्कःया भिस्वदै दुम्ह म्थ्याय् जियानाया नं ज्यान वन । थुगु घटनां नं फुककसित अफ मर्यात यात ।

बायर्न म्युनिखया चमक

कोरोनाया किचलय् नं जर्मनीका च्याम्पियन बायर्न म्युनिखया चर्चा निरन्तर जुया हे च्वन । बायर्न म्युनिख फाइनल्य फ्रान्सया पेरिस सेन्ट जर्मनयात बुकाः विश्व फुटबलया दक्कले तःधंगु क्लब फुटबल धेंधें बल्लाः च्याम्पियन्स लिग त्याकल । बायर्न म्युनिख बुन्देसलिगा, जर्मन सुपर कप व जर्मन कपय् नं च्याम्पियन जुल । बायर्न म्युनिखया स्ट्राइकर रोवर्ट लेवान्डोस्की युइएफए पुरुष वर्ष फुटबल घोषित जुल ।

लिभरपुलं नं ३० दै लिपा इङ्लिस प्रिमियर लिग त्याकेगु गौरव हीसल यात । प्रिमियर लिगयात हलिंया सर्वश्रेष्ठ लिग फुटबल कथं काइ । गौरवशाली इतिहास, तःधंगु कासामितय्य जमघट व १९-२० टिम दथुइया धेंधें बल्लाखं फुटबल वृत्तय् प्रिमियर लिगया यक्व हे चर्चा जुइ । हलिमय् दक्कले यक्व प्रशंसक कमे याःगु लिभरपुल च्याम्पियन जुइधुंकाः प्रिमियर लिगया चर्चा अफ अप्पः जुल । क्रिस्टियानो रोनाल्डोया टिम युबेन्टसं इटालियन सिरि ए उपाधि रक्षा यात । अथेहे थुगुसीया स्पेनीस लिग रियल म्याड्रिडं त्याकल धाःसा बार्सिलोना उपाधि विहिन जुल । लियोनेल मेसी व बार्सिलोना दथुइया विवादं नं थुगु दैय् यक्व चर्चा काल । फ्रान्सय् लिग दथुइ हे बन्द यांनाः पेरिस सेन्ट जर्मन (पिएसजी) यात लिग १ च्याम्पियन घोषित यात ।

अथेहे वेम्बली रङ्गशालाय् चेलसीयात २-१ गोल अन्तरं बुका आर्सेनल फुटबलया दक्कले पुलांगु धेंधें बल्लाः एफए कप त्याकल । इटालीया फरवार्ड सिर्रो इमोबिल

३५ गोल यांनाः युरोपेली फुटबलय् सन् २०२० या गोल्डेन सु या हकदार जुल । स्पेनया सेभिया इटालीया इन्टर मिलानयात बुकाः युरोपा लिग २०२० या उपाधि त्याकल ।

नाडालया कीर्तिमान

राफेल नाडाल फ्रेञ्च ओपन त्याकाः हाकनं छक थःत क्लेकोर्टिया जुजु सावित यात । नाडाल भिस्वकाःगु खुसी फ्रेञ्च ओपन च्याम्पियन जूगु खः । थुगुसी फ्रेञ्च ओपन त्याकाः नाडालं दक्कले अप्पः ग्रान्डस्लाम त्याकाः रेकर्ड तःम्ह रोजर फेडररालिसे ज्वलित्ज्वः यात । नाडालं मेगु ग्रान्डस्लाममध्ये प्यक्वः अमेरिकी ओपन, निक्वः विम्बल्डन व छकः अस्ट्रेलियन ओपन च्याम्पियन त्याकूगु दु । अथेहे नोभाक जोकोभिच अस्ट्रेलियन ओपन, डोमिनिक थिम अमेरिकी ओपन विजेता जुल । थुगुसी जूगु स्वंगू ग्रान्डस्लामया मिसा याकःया खँ ल्हायगु खःसा अमेरिकी सोफिया केनिनं अस्ट्रेलियन ओपन, पोलिस इगा स्वाइटेकं फ्रेञ्च ओपन व जापानया नाओमी ओसाकां अमेरिकी ओपन त्याकल । टेनिसया दक्कले प्रतिष्ठित ग्रान्डस्लाम विम्बल्डन धाःसा थुगुसी कोरोना भाइरस यांनाः मजुल ।

मेगु उल्लेखनीय घटनात

सन् २०२० या मेगु लुमके माःगु घटनातया खँ ल्हायगु खःसा नर्वेया चेस स्टार म्यागनस कार्लसनं १११ कासातक अपराजित जुयाः विश्व कीर्तिमान दय्कल । युगान्दाया जोसुआ चेटेगेइ नं दस हजार मिटर दौडय् विश्व कीर्तिमान कायम यात । कोरोनाया प्रकोप अप्पयावलिसे विश्व एथलेटिक्स इन्डोर च्याम्पिन्सीप, कोपा अमेरिका, युरो च्याम्पियन्सीप थज्याःगु धेंधें बल्लाः स्थगित जुल । कोरोनाया हे बहानाय् विश्व फुटबलया दक्कलय् प्रतिष्ठित अवार्ड बालन डि ओर आयोजना जुइमफुत । अथेहे नक्कली पासपोर्ट कान्डय् ब्राजिलया हस्ती फुटबलर रोनाल्डिनहो नं न्याला पाराम्वेया जेलय् च्वनेमाःगु नं त्वःमके मफइगु घटना जुल ।

- (क) व्यापारी त्यासा
- (ख) हायरपचेज त्यासा
- (ग) आवासीय त्यासा

- (घ) शेयर त्यासा
- (ङ) मुद्दती रसिद धितो त्यासा
- (च) क्रमिक निक्षेप त्यासा

मिलन बहुउद्देशीय सहकारी संस्था लि.

ह्वनाछैं, पाको, न्हूसतक, येँ, नेपाः

फोन ल्याः ४२३३०३६, ४२२२०६५, ४२१६१६७, फ्याक्स : ४२१६१६७

नवदुर्गा देगः - छगू विश्लेषण

विभागं आर्थिक दँ २०५९/०६० व २०५९/०५२ इ देगःया फिल्ड सर्वेक्षण याःगु खः । उगु इलय् देगःया गर्वगृहलय् दुगु सिंया तोरं अले ढलौटया धुंया ख्वाःपाखें विभागं पिथंगु 'ठेचो र खोकनाका सांस्कृतिक सम्पदाहरु' दस्तावेज्य ०९४०४९ ल्याख्य दुध्याकूगु खःसा थुगु कलाकृति ९९ औ शताब्दीइ स्थापना जूगु अनुमान याःगु खः ।

प्रशान्त माली

'अमर मल्ल थः जुजु जुइधुंकाः दक्कले न्हापां, कोतीहोम यायगुया लिसें अनेकौ द्यःपिं स्थापना यात । थुगु खँ शिलापत्रतयसं क्यनाच्वंगु दु । वया म्ये हालेगु, प्याखं हुलेगुलिइ तःधंगु सोख दुगु खः । पचलीभैरव, बाघभैरव, नवदुर्गा, भद्रकाली, कंकेश्वरी, मनमैजु, हल्लोचक प्याखं, ग्वलया त्रिशुल यात्रा अमर मल्लं न्ह्याकादीगु खं वंशावलीइ धयातःगु दु । अबुया आशीवादां वय कःया राज्य यलया बादेगां, हरिसिद्धि, लुभु, वादेय, फाम्पि, बुडमती, ख्वना, लेले, गोरकणतक्क न्यनाच्वंगु खः ।

'ख्वपय नं नवदुर्गा गण दु । रायमल्लया कायसुवर्ण मल्लं ख्वपय अनिकाल जूगु इलय सहकाल हयत नवदुर्गा स्थापना याःगु वंशावलीइ धयातःगु दु, अथेजुयाः थेच्वया नवदुर्गा गण नं सुवर्ण मल्लया हे पालय स्थापना जूगु जुइफु ।'

थेच्वया नवदुर्गा भवानी थनया रैथानेतय इष्टदेवी खः । नवदुर्गाया प्याखं माली समुदायपाखें न्ह्याकावःगु दु । माली थर बाहेक मेगु जातियात प्याखनय प्रवेश निषेध हे दु । थेच्वय च्वयलाछि त्वाल्य दुगु बालकुमारी देगः केन्द्रत मूल ४ गुथि दु । क्वयलाछि त्वाल्य दुगु ब्रम्हायणी देगः केन्द्रत मूल ३ गुथि दु । थ्व बाहेक नवदुर्गा प्याखं न्ह्याकीगु बिस्कं हे गुथि दु । नवदुर्गा देगः व गुथिया छँ (सतः) यलया गोदावरी नगरपालिका- १२ क्वयलाछि दु । देगः व सतः अण्पा, चा, सिं व ल्वहतं दयकातःगु दु । निगुलिसनं शिलालेख मद्दु । ताम्रपत्र, भोजपत्र, ताडपत्र थुज्वःगु अभिलेख नं दु । गजू तर्क मद्दु । देगःया दक्षिणपाखेया मोहडाय म्येयुया न्यकू नकिनं तानातःगु दु । २०७२ सालया तःभुखाचं देगः व सतः निगुलीसनं बांमलाक्क क्षति जुल । २०७६ सालय पुनर्निर्माणया इवल्य थुंभलय नं महत्वपूर्ण कथंया छुं हे दस्तावेज लुयामवः । देगः व गण स्थापना बारे नवदुर्गा गुथियारं छुं हे मस्यु । देवमाला वंशावलीइ थेचो व नवदुर्गा गणबारे थथे च्वयातःगु दु, नेपाली सम्वत सालय श्री जुजुया पालय श्री श्री नवदुर्गा थनाः न्हयसः खा छँया सहर दयेकाः दयदसं नवदुर्गाया प्याखं यलय मोहनि चालंया दिनय हयाः श्री मन्दिछेया स्वेष्ट देवतायात भैरव काली बाराही स्वम्हेसिनं स्वांमाः क्वखायेकाः यलया मूचुकय प्याखं हुइकेगु तर्क रीत न्ह्याकूगु थौतर्क दिन ।

वंशावलीइ बस्ती दयेकूह जुजुया नां व बस्ती दयेकूगु साल धाःसा न्हयथनातःगु मद्दु । सखे उगु इलय वंशावलीकार थुगु विषयस स्पष्ट मजुगुलिं नेपाल सम्वत व जुजुया नां खाली त्वःतूगु जुइफु ।

वंशावलीइ न्हयथनातःकथं दयदसं मोहनिया विजयादशमीया इवल्य यल दरवार क्षेत्रया मूचुकय प्याखं हुइकेगु चलन अर्भं ल्यं दिन । नवदुर्गा हिंस्रक खः खः । द्यःलिसे सम्वन्धित गुथिइ याइगु दक्कं ज्याखँ गोप्य तयमाःगु मान्यता दु । यदि सुनां पितहःसा 'हि ल्हवयाः सी' धइगु दुयगु विश्वास अर्भं गुथियारतय दथुइ दिन । थ्व हे विश्वास छगू पुस्तां मेगु पुस्तां जुजुं न्ह्याःवयाच्वन । थौतक्क थयंभलय प्याखं हुइकेब्यूह जुजु व ई, प्याखं हुइकेब्यूगुया उदेश्य, महत्वबारे यक्व हे खँ तनेधुंकल ।

डा. गोपाल धौबन्जारं नवदुर्गा गण सुवर्ण मल्लया पालय स्थापना जूगु अनुमान यानादीगु दु । वयकलं च्वयाद्युगु 'काठमाडौं उपत्यकाका बस्तीहरु' नांया सफुतिइ प्याखंबारे थथे धयातःगु दु, 'ख्वपय नं नवदुर्गा गण दु । रायमल्लया कायसुवर्ण मल्लं ख्वपय अनिकाल जूगु इलय सहकाल हयत नवदुर्गा स्थापना याःगु वंशावलीइ धयातःगु दु, अथेजुयाः थेच्वया नवदुर्गा गण नं सुवर्ण मल्लया हे पालय स्थापना जूगु जुइफु ।'

फ्रान्सेली प्रोफेसर जेराड टोफिनं धाःसा नवदुर्गा गण अमर मल्लया पालय स्थापना जूगु धयादीगु दु । अथे हे, लेखक बासुपासां च्वयादीगु 'कान्तिपुर' नांया सफुतिइ नवदुर्गा गण अमर मल्लया पालय न्ह्याःगु बारे चर्चा यानातःगु दु । 'अमर मल्ल थः जुजु जुइधुंकाः दक्कले न्हापां, कोतीहोम यायगुया लिसें अनेकौ द्यःपिं स्थापना यात । थुगु खँ शिलापत्रतयसं क्यनाच्वंगु दु । वया म्ये हालेगु, प्याखं हुलेगुलिइ तःधंगु सोख दुगु खः । पचलीभैरव, बाघभैरव, नवदुर्गा, भद्रकाली, कंकेश्वरी, मनमैजु, हल्लोचक प्याखं, ग्वलया त्रिशुल यात्रा वय

कलं न्ह्याकादीगु खँ वंशावलीइ धयातःगु दु, 'सफुतिइ धयातःगु दु, 'वयकः सक्कय च्वंभं थः अबु सुर्य मल्लयाथाय बरोबर शिक्षा कायत भाइगु खः । अबुया आशीवादां वयकःया राज्य यलया बादेगां, हरिसिद्धि, लुभु, वादेय, फाम्पि, बुडमती, ख्वना, लेले, गोरकणतक्क न्यनाच्वंगु खः ।'

पूर्वीय संस्कृति व इतिहासया ख्यलय नांजाःमह फ्रान्सेली विद्वान सिल्भां लेभिं नं अमर मल्ल प्याखंया सौखिन जूगुलिं वयकलं थःगु राज्यया दक्कं धइथें थासय थुकिया विकास याकेब्यूगु धयाद्युगु दु । नेपालय मुस्लिमत न्हापांगु खुसी रत्न मल्लया इलय खनेदुगु खः । रत्न मल्लं ताः ईतक्क ७१ दैतक्क राज यानाः मन्त । वय कः धुंकाः अमर मल्ल जुजु जुल । वयकः ४७ दै जुजु जुल । अमर मल्ल २६ गांया थुवाः खः । यल, भादगाउँ, थेच्व, हरिसिद्धि, लुभु, वादेय, फाम्पि, बुडमती, ख्वना, पाँगा, किपू, थक्वाः, बलम्बु, सतुंगः, हलचोक, धर्मस्थली, तोखा, चपलीगां, लेलेग्राम, चुकग्राम, गोरकण, ग्वल, नन्दीग्राम, नक्साल, मालीग्राम । वयकःया दरवार यँय दुगु खः । स्वनिगःया पूर्वया बच्छिब्व वयकःया खः । पुलांगु खँय च्यूताः तइमह जूगुलिं वयकलं थः मातहतया दक्कं सहरया पुलांगु इतिहास, गांया रीतिथिति व चालचलन मुंकाः च्वयत आदेश बिल । तर, थुकथं तयार याःगु प्रतिवेदन भीसं स्वयमखं,' लेभिं थःगु सफुतिइ च्वःगु दु, 'अमर मल्ल प्याखंया खुब सौखिन जूगुलिं वयकलं थःगु राज्यया दक्कं धइथें थासय थुकिया विकास याकेबिल । वयकलं न्ह्युगु रथजात्रात नं न्ह्याकल ।'

फ्रान्सेली प्रोफेसर टोफिन, लेखक पासा, फ्रान्सेली विद्वान लेभिंया धापू कथं थेच्वया नवदुर्गा गण अमर मल्लया पालाय

न्ह्याःगु खनेदु । यल दरवार क्षेत्रया तलेजुया पूजारी नीरण राजोपाध्याय धाःसा नवदुर्गा प्याखं लिच्छवीकालय हे न्ह्यायधुंकूगु अनुमान यानादी । थुगु प्याखं व दरवार क्षेत्रया लिच्छवीकालिन देवी मनमानेश्वरी दथुइ तप्यंक स्वापू दु । तलेजु व प्याखं दथुइ तप्यंक स्वापू मद्दु । नवदुर्गा गण पुनीगु वसतं नं थुगु प्याखं लिच्छवीकालय हे न्ह्यायधुंकूगु अनुमान यायफइ ।

संस्कृति मन्त्रालय पुरातत्व विभागं नवदुर्गा देगःयात सांस्कृतिक सम्पदा दुने दुज्याकूगु दु । विभागं आर्थिक दँ २०५९/०६० व २०५९/०५२ इ देगःया फिल्ड सर्वेक्षण याःगु खः । उगु इलय देगःया गर्वगृहलय दुगु सिंया तोरं अले ढलौटया धुंया ख्वाःपाखें विभागं पिथंगु 'ठेचो र खोकनाका सांस्कृतिक सम्पदाहरु' दस्तावेज्य ०१४०४९ ल्याख्य दुध्याकूगु खःसा थुगु कलाकृति ९९ औ शताब्दीइ स्थापना जूगु अनुमान याःगु खः । नवदुर्गाया ख्वाःपाः अले बाजं छसिकथं ०१४०५०, ०१४०५१, ०१४०५२ न्व ०१४०५३ य दुध्याकल । तर, दस्तावेज्य थुगु बाजं अले ख्वाःपाः स्थापित, प्रकाशित मिति, नाप लिसंया विवरणबारे धाःसा उल्लेख मयाः । विभागं २०७२ साल बैशाख १२ गतेया भुखाचं क्षति जूगु यलया सम्पदाया विवरण मुंकूगु खः । उगु इलय विभागं देगः १८, १९ औ शताब्दीइ दयकूगु अनुमान याःगु खः । विभागपाखें २०७५य पिथंगु 'भुकम्पबाट क्षति भएका ललितपुर जिल्लाका सम्पदाहरु' नांया सफुतिइ धयातःगु दु, 'गबले दयकल धकाः अभिलेखीय दसि प्राप्त मद्दु । स्थानीय कथं ब्रम्हायणी देगःया समकालीन जूगु जानकारी प्राप्त दु ।'

राम प्रजापति प्रोप्राइटर

हारती मिठाई भण्डार
(शुद्ध शाकाहारी)

कालिमाटी चोक, टंकेश्वर मार्ग, काठमाडौं ।
फोन नं. : ४२७२९९९, मो. ९८०३९८०९९९

यहाँ:-विवाह, व्रतबन्ध, पार्टी, पिकनिक, तथा अन्य शुभ कार्यको लागि अर्डर अनुसार मिठाईको व्यवस्था गरिन्छ ।

100% Vegetarian

Sweet Cave
Sweets, Namkeen, Pastries

Sweet Cave
(जीवन दाईया पसः)

Kalimati, Kathmandu, Nepal
Tel: 4275511, 9741112777, 9851063000

यहाँ भोज तथा पार्टीहरूको लागि चाहिने स्पेशल दही, पनिर, लाखामरी, लालमोहन, बर्फी, रसबरी तथा अरु विभिन्न परिकारका मिठाईका लागि सम्पर्क राख्नुहोस् ।

आउटडोर भेज क्याटरिङ पनि गरिन्छ ।

बिबा लक्ष्मी

बुदिं :
वि.सं. १९९७ भाद्र ३

मदुगु दिं :
वि.सं. २०७७ पुस ९

मदुम्ह : सर्मिला लवट

थुगु छेत्रपाटी क्लबया कोषाध्यक्ष मनी राज लवटया

ममतामयी मां **सर्मिला लवट**

मदुगु थौं भिंस्वन्हुया पूण्य तिथिस मदुम्हेसिया आत्मा सुखावती भुवनस
बास लाय्मा धकाः कामना यासैं थुगु दुःखद् घडिइ दुःखंकःपिं सकल
छँजःपिन्त अनित्यतायात थुइकाः नुगः ची फय्मा धकाः बिचाः हाय्का ।

डा. मनोजमान श्रेष्ठ

अध्यक्ष

छेत्रपाटी क्लब

सकल कार्यसमिति दुजः व क्लब परिवार

मिसा व तिसाया न्हापांगु क्यनेज्या

लकडाउनया इलय यलया खपिन्छै त्वाः परिवार जानाः दय्कगु नेपालभाषाया चीहाः सकिपा 'मिसा व तिसा'या प्रेमियर शो यः मरि पुन्हिया दिनस जुगु दु। सकिपाया न्हापांगु क्यनेज्याया इवल्य सकिपाया निर्देशक लिसें पटकथाकार सुरज व्यञ्जनकारं समाजयात मनोरञ्जन वीगु लिसें सचेतना थनेगु ल्याखं सकिपा दय्कागु धयादिल। नांजाः मह कलाकार व्यञ्जनकारया निर्देशक कथं थवेव्यु सकिपा खः। ज्याइवल्य यल महानगरपालिका वडा नं ९ या वडा अध्यक्ष राजु महर्जन,

वरिष्ठ सिने पत्रकार विजयरत्न असंबरे, नेवाः पत्रकार राष्ट्रिय दबूया केन्द्रीय नायः सुरजबीर बज्राचार्य सकिपायात कयाः थः थः गुगुः खँ तयादीगु खः। हरि महर्जनया सिनेमाटोग्राफी व दृश्य सम्पादनय निर्माण जुगु सकिपाय बिन्की डंगोल, रबिसन महर्जन, किरण महर्जन, सरु महर्जन, शान्ति महर्जन व सानु महर्जन अभिनय यानादीगु खः। प्याखनय दक्क धइथे कलाकारनिसें प्राविधिक खपिन्छै त्वाःयापि हे दुसा लोकेशन न उगु हे त्वाःयागु खः।

१७क्वःगु ज्यापु दिवस हन

प्रधानमन्त्री व मन्त्रीपरिषदया कार्यालयया उपप्रधानमन्त्री ईश्वर पोखरेलं कोरोना संक्रमण नियन्त्रणया लागि सरकारं प्रभावकारी ज्या यानाच्चनागु दावी यानादीगु दु। नेपालय कोरोना संक्रमण नियन्त्रण व रोकथामया लागि लकडाउन, निषेधाज्ञा लगायतया आवश्यक पलाः इलय हे छिनागुलिं संक्रमण नियन्त्रणय दुगु उपप्रधानमन्त्री पोखरेलं धयादिल। १७ क्वःगु ज्यापु दिवसया लसताय जुगु यैय जुगु ज्याइवल्य पोखरेलं आवश्यकताया आधारय परिक्षण न जुयाच्चंगु दावी यासे सरकार क्वथलेत हे धकाः ज्या याकेमवीगु प्रवृत्तिया हुनि समस्या वःगु धयादिल। १७ क्वःगु ज्यापु दिवसय यैया राष्ट्रिय सभागुह जुगु ज्याइवल्य उपप्रधानमन्त्री पोखरेलं ज्यापु संस्कृतिया विकास लागि कोषय धेवा थप यानाः १ करोड थ्येकेगु बचं न बियादिल। ज्यापु दिवसया ग्वसाः ग्वयावःगु ज्यापु संस्कृति विकास कोषय आः ६० लाख दुगुलिइ उकी धेवा थप यानाः १ करोड थ्येकावीगु बचं पोखरेलं

बियादीगु खः। ज्याइवल्य शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्री कृष्णागोपाल श्रेष्ठं ज्यापु संस्कृति विकास कोषया संस्थापक चक्रमान डंगोलयात लुमकादिल। अथेहे यै महानगरपालिकाया मेयर विद्यासुन्दर शाक्यं गुठी विधेयकय प्रधानमन्त्रीपाखे पटक पटक सुभाब माग याःगु खःसां ठोस सुभाब मवःगु धयादिल। गुथि संरक्षण लिसें सबलीकरण तर्क जुझु योजना दय्केत थः थः हे जायत शाक्यं आह्वाना यानादिल। ज्याइवल्य ज्यापु संस्कृतिया विकासय थः थः गुगु धासं योगदान बियादीपित्त सम्मान न याःगु खः। परम्परागत ओलाछी त्वाःया नायः मदनवीर महर्जनयात ज्यापु साँस्कृतिक धरोहर सम्मान व शिक्षा ख्यलय बियावःगु ज्यापु सरस्वती पदकपाखे मन्मैजु माविकी प्रधानाध्यापक रविना महर्जनयात सम्मान याःगु खः। अथेहे ज्यापु रत्नपाखे व्यवसायी लिसें उद्यमी रमेश महर्जनयात व साँस्कृतिक गुरु काजीलाल डंगोलयात सम्मान याःगु खः।

वडाया सदस्य बाबुराजा महर्जनया मां मन्त

यै महानगरपालिका १७ वडाया सदस्य बाबुराजा महर्जनया मां मोहनमाया महर्जन मन्त। वय्कः वंगु आइतबाः सुथय ३ः५५ बजे छैय हे मरुगु खः। ८१ दै दुम्ह वय्कःया स्वम्ह काय व निम्ह म्थ्याय् दी। वडा सदस्य महर्जन मरुम्ह मोहनमायाया तःधिकः मह काय खः। वय्कःया अन्त्येष्टि आइतबाः हे लुतिइ याःगु दु।

प्रेस काउन्सिलं नेपालभाषा व मैथिलि भाषं आचारसंहिता पिथन

प्रेस काउन्सिलं थीथी नेपालभाषा व मैथिलि भाषां आचारसंहिता पिथंगु दु। वंगु सोमवाः सूचना तथा संचारमन्त्री पार्वत गुरुङ नेपालया प्रकाशनय शैली पुस्तिका, आचारसंहिता (मैथिली व नेपालभाषा) नाप नेपाली मैथिली छापा पत्रकारिताया इतिहास सफू सार्वजनिक यानादिल। व इवल्य संचार मन्त्री गुरुङ प्रेस काउन्सिलं पिथंगु थीथी भाषाया आचारसंहितां पत्रकारतयत जक मखसे आम नागरिकयात तक सजग याङ्गु बिचाः तयादिल। मन्त्री गुरुङ आम नागरिकया मातृभाषाय न आचारसंहिता अध्ययन यायेदइबलय थुकिं प्रभावकारिता भन अक्वइगु धयादिल। प्रेस काउन्सिल नेपालया कार्यवाहक अध्यक्ष गोपाल बुढाथोकी प्रेस काउन्सिल नेपालं प्रेस काउन्सिल ऐन, २०४८ या दफा ५ व ७ कथं आमसञ्चार माध्यमयात आचारसंहिता निर्माण यासे अनुगमन याना वयाच्चनागु कनादिल। वयकलं 'स्वस्थ, स्वच्छ, स्वतन्त्र, मर्यादित पत्रकारिता मैत्री प्रेस काउन्सिल नेपाल' या नारा कथं पत्रकारिता जगतयात मर्यादित दयेकेगु व मिडियायात

हाकू धलखय मलाइ कथं काउन्सिल प्रयत्नशील दुगु धयादिल। नेपाल पत्रकार महासङ्घया अध्यक्ष गोविन्द आचार्य काउन्सिलं भाषाय एकरूपता हयेगु निती शैली पुस्तिकाया प्रकाशन याःगु चर्चा यानादीगु खः। ज्याइवल्य नेपालीइ मैथिली छापा पत्रकारिताया इतिहास सफूया च्वमि व आचारसंहिता मैथिली भाषा अनुवादक वरिष्ठ पत्रकार धर्मेन्द्र भण्डारी इतिहास मालेगु भवलय गुलि जानकारी मुंकेत हे थाकूगु अनुभव न्यकादिल। अथेहे आचारसंहिताया नेपालभाषा

अनुवादक, पत्रकार सुरेश मानन्धरं मातृभाषाय आचारसंहिता वःगु बांलाःगु पक्ष खःगु धासे सम्बन्धित भाषाया लागि आचारसंहिताया पालना व कार्यान्वयन अभू प्रभावकारी जुझु विश्वास प्वकादिल। ज्याइवल्य भाषाविज्ञ सह-प्राध्यापक डा. धनप्रसाद सुवेदी, काउन्सिलया सदस्य दीपक पाण्डे, निर्वतमान सदस्य चेतनाथ धमला, नेपाल प्रेस इन्स्टिच्युटया पूर्व अध्यक्ष तीर्थ कोइराला, सूचना तथा प्रसारण विभागका निमित्त महानिर्देशक ईश्वरराज दाहाल लिसेंया उपस्थित दुगु खः।

नेपालभाषाया अनलाइन शब्दकोश

नेपालभाषाया अनलाइन शब्दकोश नेपालभाषा डट ओआरजी सार्वजनिक जुगु दु। वंगु शनिवाः छागु अनलाइन ज्याइवःमार्फत शब्दकोश सार्वजनिक जुगु खः। अनलाईन ज्याइवल्य निर्माण पुचःया ज्ञान महर्जनं शब्दकोशया म्हासिका बियादिल। पुचःया मेम्ह दुजः राजेश तण्डुकार निर्माण प्रक्रिया व पुचःया जानकारी न्यव्यादिल सा अस्मित मल्लं वेबसाइटय दुगु थीथी सुविधाया बारेय कनादीगु खः। सप्टवेयर डेभेलेपर चेतना शाक्य व सुजन

जोशीं वेबसाइटया प्राविधिक पक्ष व वेबसाइट प्रयोग यायेगु तरीका जानकारी याकादीगु खः। ज्याइवल्य नांजाः मह च्वमिलिसें अनुसन्धानकर्ता काशीनाथ तमोटं नेपालभाषा शब्दकोशया विगत व वर्तमाननाप न्ह्युगु अनलाइन शब्दकोषया विश्लेषण यानादीगु खः। परियोजनाया निर्देशक डा. सुभाषराम प्रजापतिं शब्दकोशलिसें नेपालभाषाया डिजिटलीकरणया भावी योजना बारे नवानादीगु खः। वय्कःया कथं थुगु

शब्दकोष नेपालभाषाया डिजिटलीकरणया न्हापांगु माइलस्टोन खः। थुगु हे पुचलं डिजिटलीकरणया थीथी ज्याइवःत छसिकथं यानावनेगु योजना न वय्कलं न्यकादिल। थुगु शब्दकोषय नेपालभाषाय पिदंगु थीथी शब्दकोशत मुंकाः दय्कातःगु दुसा थुकिइ २९ दलं मल्याक खँग्वत दुध्याकातःगु दु। वेबसाइटय आःतक १० सफूत डिजिटलीकरण जुझुंकागु दु। थुगु शब्दकोशया निर्माण दबुलि नांया संस्थां याःगु खः।

हाकनं ..

यानाः अदालतय विचाराधीन मुद्दाय टिप्पणी यासे अदालतया हे अपहेलाना याःगु द्वपं बियाः छायाँ पक्षं अभियन्ता प्रधानया विरुद्ध रिट दायर याःगु खः। थत डरत्रास क्यनाः, दवाव बियाः मुद्दां लिचीकेवीत स्वःगु धासे अभियन्ता प्रधानं थः गुगु न हालतय लिमचिलेगु व अदालतपाखे न्याय चूलाइगु खँय विश्वस्त दुगु धयादिल। थुगु मुद्दाया खँ ल्हायबलय, विगतया खँत दुवालावनेबलय यक्व हे खँत पिहावइ तिन। पुखुलिइ मोही अथवा म्हाय्या हक कायम यानाः व्यक्तिया नामय गुकथं नामसारी जुल धइगु न्हयसः न दनि। पुखुलिइ म्हाय्या हक कायम जुइमखूगु कानून हे दु। जोते याय्गु बुं खःसा जक म्हाय्या हक कायम जुइ। आः पुखुलिइ न जोते याय्ज्यू ला ? छायाँ पक्षं पुखु नां बियातःगु जग्गा धकाः धयावःगु दु। थुकिं अन पुखु दु धइगु खँ ला स्वीकार याःगु हे खत। उक्तिया नापं राणातय नौका विहार यायत दय्कातःगु नीजि पुखु धकाः न धयाच्चंगु दु। थुकिं न अन पुखु दुगु खँ छायाँ पक्षं नकारे याय् मफूगु सीदत। सलंसः दै न्हयःनिसें भगवान बहाललिसे थुगु पुखुया परम्परा, संस्कृति स्वानाच्चंगु दु। आः थव पुखु राणातयसं दय्कगु खः ला कि वयां न्हयः हे दुगु खः धइगु प्रष्ट याः। पुरातत्व विभागय थुगु पुखु व जग्गाया बारे च्वयातःगु १९६६

सालया भ्वं आःतक सुरक्षित हे दनि। तर पुरातत्व विभागया तत्कालीन महानिर्देशक भेषनारायण दाहालं सर्वोच्च अदालतय उगु पुखु व्यक्तिं भोगलचन यानाच्चंगु खः व पुरातत्व विभागया सरोकारया विषय मखु धकाः नवानाब्यूगुलिं दाहालया नियतय न न्हयसः दंगु दु। आःया छायाँ कम्प्लेक्स धवाखाया पिनेया थासय होलिपुन्हिया कन्हयकुन्हु चकंघःया जात्रा याइबलय आः न अन छः तय्माःगु परम्परा कायम दनि। तर थुगु थाय् अथवा थाय् जग्गा न व्यक्तिया नामय कायम जुझुंकागु। यद्यपि उगु जग्गा सुया नामय कायम जुगु दु, उम्ह मनुखं जग्गा लित वी धकाः पत्र हे च्वयाबियातःगु दु। तर आःतक्क लितब्यूगु मरुनि। थज्याःगु विषयवस्तु अभू यक्व दनि, न्हयसःत यक्व दनि। न्हयसःया लिसः स्यूपिं खीपिं भीगु दथुइ हे दनि। तर न अन विवादया दथुइ, मुद्दाया दथुइ विशाल भवन दनेधुंकेल, पुखु न्हेनेधुंकेल। आः सकसिगु आशा, विश्वास सर्वोच्च अदालतय हे दिनाच्चंगु दु।

संस्थागतपाखे नवीनमान श्रेष्ठ निर्विरोध निर्वाचित जुगु दु। वंगु शुक्रवाः धाःसा संघया दैमुज्याया उद्घाटन सत्र ज्याइवः जुगु खः। नवनिर्वाचित अध्यक्ष न्याछ्यं न निर्वाचित जुझुंकाः सञ्चारकःमितलिसे खँ ल्हासे उपभोक्ता व्यवसायीतय हकहितया लागि सार्वजनिक यानागु १९ बुँदे प्रतिवद्धताकथं न्ह्याःवनेगु धयादिल। 'थ्व हे प्रतिवद्धतायात केन्द्रबिन्दुइ तयाः कार्ययोजना दयेकेगु जुइ। सकसिगु ब्वतिइ कार्ययोजना दयेकेधुंकाः उकी हे चुयाः न्ह्याःवनेगु जुइ' वय्कलं धयादिल। निर्वाचनया इवल्य वय्कलं सार्वजनिक यानादीगु प्रतिवद्धता पत्रय उपभोक्ता हित संरक्षण ऐन २०७५ या न्योयोचित संशोधनया लागि पैरवी याय्गु, हस्तकला नगरी यलय उत्पादन जुगु सामग्रीया बिस्कं हे ट्रेडमार्कय दर्ता यायेमाःगु व्यवस्था ज्यकेत पहल यायेगु, हस्तकला ग्रामया अवधारणायात मूर्त रुप वीत पहल याय्गु, दक्षिण यल भेगय कृषि ख्यःया विकास याय्गु लिसेंया खँ दुध्याकातःगु दु। अथे हे, लगानीया लागि व्यावसायिक लकस तयार यायेगु, राज्यपाखे ब्वलंगु थीथीसमस्या ज्यकेत सम्बन्धित निकायस पहल यायेगु, व्यवसायी सचेतना अभियान न्ह्याकेगु, व्यवसायीतय लागि हेल्पडेस्क स्थापना यायेगु, कोरोना लित्चः लाकूगु अर्थतन्त्र थकायत पहल याय्गु विषय न प्रतिवद्धता पत्रय दुध्याकातःगु दु।

ललितपुर...

जोशी प्यानलया रुपेन्द्रराज शाक्य व विमला शाक्य, शर्मिला श्रेष्ठ जोशी, सुजन बज्राचार्य, महेश श्रेष्ठ, राजेशराज बज्राचार्य व मुकुन्द महर्जन निर्वाचित जुगु दु। एगोसिएट क्षेत्रपाखे दुजलय पूर्णबहादुर महर्जन व

किपूलिङ्ग सामुदायिक भवनया शिलान्यास

किपू नगरपालिका वडा नं. ६ क्वाःरय सामुदायिक भवनया शिलान्यास जुगु दु। किपू नगरपालिका मेयर रमेश महर्जन भवनया शिलान्यास यानादिल।

ज्याभूवल्य वडा नं. ६ या अध्यक्ष न्हुच्छे बहादुर महर्जनलिसें वडा सदस्यपि सुनिल डंगोल, उत्तम नेपाल लिसेंया न उपस्थित दुगु खः।

साहित्यकार नारायणदेवी व योगेन्द्रमानयात तेज-तीर्थ सिरपाः लःल्हात

नेवाः न्हयलुवाः लिसें पुर्वराज्यमन्त्री तीर्थराम डंगोल नीस्वानादीगु तेज-तीर्थ सिरपाः थुगुसी मेलामिलाप दिवसया दिं लाकाः येंया रत्नपार्क शान्तिबातिकाय् क्वचाःगु दु। ज्याभूवल्य नेपालभाषा साहित्यपाखे बियावःगु तेज-तीर्थ नेपालभाषा सिरपाः नारायणदेवी श्रेष्ठ व योगेन्द्रमान श्रेष्ठयात लःल्हाःगु दु। उकिया नापं लोकतन्त्र व मानवअधिकारपाखेया सिरपाः लिसें पत्रकारिता ख्यःपाखेया सिरपाः नं थीथी व्यक्तिपिन्त लःल्हाःगु खः। सम्मानित व्यक्तिपिन्त पुर्व राष्ट्रपति डा.

रामवरण यादव सिरपाः लःल्हानादिल। नुगः खें तयगु इवल्य पुर्वराष्ट्रपति डा. यादव लोकतन्त्र व संविधान रक्षाया निति थःथःगु थासं सः थ्वयेकेमाःगु धयादिल। वर्तमान सरकार असंवैधानिक रुप संसद् विघटन याःगु धासें यादव आः सकलें जानाः देयात संवैधानिक लैपुइ ह्यमाःगु बिचाः नं तयादिल। तेज तीर्थ ट्स्टया अध्यक्ष तीर्थराम डंगोल राष्ट्रियतायात ल्यंकेगु निति समाजयात बांलाःगु लैपुइ यंकूपिन्त दैयदसं सम्मान यानावयागु धयादिल।

हरिभवनयात वागदरवार प्रमाणित यायेत मेयर शाक्यया हाथ्या

यें महानगरपालिकाया मेयर विद्यासुन्दर शाक्य महानगरपालिकाया केन्द्रीय कार्यालय दुगु हरिभवनयात वागदरवार प्रमाणित याना क्यनेत हाथ्या बियादीगु दु। भुखाचं क्षतिग्रस्त हरिभवनयात पुर्ननिर्माण यायूत स्वयागु इलय् म्वाःमदुगु विवाद पिक्याः मुद्दा तयेगु ज्या जुयाः समस्या वःगु दावी यानादिल। वयकलं बांलाःगु ज्यायात पंगः थनेवल्य थः न्हयःने वयफइगु धइगु मानसिकता हावी जुगुलि समस्या वःगु बिचाः तयादिल।

‘वागदरवार मिइम्ह सुशिल सम्सेर जबरा अले वागदरवार प्लटिङ यानाः म्युह दिलाविकास राजभण्डारी नं आःतक्क जीवित हे दनि। तर, वागदरवार पिइत्यनागु इलय् मेयरयात कारवाही यायेमाः धकाः मुद्दा तयेगु ज्या जुल’ शाक्य दुःख प्वकादिल।

ज्याइवल्य येँ महानगर प्रमुख शाक्य येँ महानगरपालिका ३१ वडा कार्यालयया

भवन शिलान्यास यानादीगु खः। शिलान्यास धुंकाः खें तयगु इवल्य शाक्य येँया मूर्त-अमूर्त सम्पदा संरक्षण यायूत थःपिं जानाच्वनागु धासें सम्पदा निर्माण-पुर्ननिर्माणया लागि थःगु

कार्यकाल स्वर्णयुग जुगु दावी यानादिल। थःगु प्रतिवद्धताकथं मोनोरेल लगायतया छुं छुं योजना पूर्वके मफयाच्वंगु नं मेयर शाक्य स्वीकार यानादिल।

कोरोनाया महामारी सुरक्षित जुइत लकडाउनया पूर्ण पालना यानादिसै लकडाउनया भवलय राहत माःसा, एम्बुलेन्स माःसा वा छुं न कथंया उवाहालि माःसा ववय बियातइगु फोन नम्बरय स्वापू तयादिसै

एम्बुलेन्सया निति :- १०२

राहत व मेमेगु ग्वाहालिया निति : टोल फ्री नं. ११८० व ११३१

-6ft-

Avoid close contact

Clean your hands often

Stay at home

Healthy lifestyle

येँ महानगरपालिका काठमाडौं महानगरपालिका हरिनचन, सुन्धारा

नेपाल टेलिकम GSM सेवाको आकर्षक DATA / VOICE प्याकेज खरिद गर्नको लागि

*1415#

डायाल गर्नुहोस्।

राष्ट्रिय सङ्घार

नेपाल टेलिकम

www.ntc.net.np | twitter.com/ndc_nt | facebook.com/NepalTelecom.NT | Instagram.com/nepaltelecomofficial

दीन, दुखी व असहायपिन्त निःशुल्क स्वास्थ्य सेवा प्रदान।
दानी, सुखी व सम्पन्नयात सशुल्क स्वास्थ्य सेवा वरदान।।

छत्रपाटी निःशुल्क चिकित्सालय (अस्पताल)

स्तरीय सुलभ स्वास्थ्य सेवा सकसिया निमित्त, असहायपिन्त जक निःशुल्क

उपलब्ध सेवा

२४ सै घन्टा सेवा

- आकस्मिक सेवा
- प्याथोलोजी
- एक्स-रे
- ई.सि.जी.
- इको
- वासः पसः
- अन्तरंग सेवा

शल्यक्रिया

- मोतिबिन्दु
- जनरल सर्जरी
- नहायपं, नहाय, जापः
- हाड जोर्नी नशा
- पिसाव नलीया पत्थर बिना चिरफार

बहिरङ्ग सेवा

- मृदु लव्य
- प्वाःया लव्य
- सुरोलोजी
- मिसा लव्य
- मचा लव्य
- वाया लव्य
- मिसा लव्य

अन्य सेवा

- ड्रेसिङ्ग
- ईण्डोस्कोपी
- कोलोनोस्कोपी
- फिजियोथेरापी
- अल्ट्रासाउण्ड, कलर डप्लर व इको
- युरोपेली स्तरया दन्त प्रयोगशाला

२४ घण्टा ईमरजेन्सी सेवा

७०८ गंगालाल मार्ग, छत्रपाटी, काठमाडौं, फोन : ४२१६१३८, ४२५७९११, ४२६६२२९, E-mail: cfclinic@mail.com.np, www.free-clinic.org.np